ISSN 2217-6985

LOKALNA SAMOUPRAVA

BESPLATAN PRIMERAK Broj 65 Decembar 2014. godine www.skgo.org

IZDANJE STALNE KONFERENCIJE GRADOVA I OPŠTINA
SAVEZA GRADOVA I OPŠTINA SRBIJE

TEMA BROJA:
MUNICIPALNE OBVEZNICE PRVI PUT U SRBIJI KROZ JAVNU PONUDU

PETA SEDNICA PREDSEDNIŠTVA SKGO

Peta sednica Predsedništva Stalne konferencije gradova i opština održana je 25. novembra 2014. godine, u prostorijama SKGO, a sednicom je predsedavao prof. dr Zoran Perišić, predsednik SKGO i gradonačelnik Niša.

U okviru sednice, članovi Predsedništva su pored usvajanja redovnih dokumenata neophodnih za funkcionisanje Predsedništva (zapisnici sa prethodnih sednica, izveštaj generalnog sekretara o radu u prethodnom periodu, kao i osmomesečni izveštaj o sprovođenju Akcionog plana za implementaciju Strateškog plana SKGO u 2014. godini), imali prilike da se informišu o procesu pripreme i uvođenja programskog budžeta i o podršci SKGO svim gradovima i opštinama.

Na sednici je pokrenuta Inicijativa za pokretanje postupka za pozicioniranje Stalne konferencije gradova i opština kao reprezentativnog predstavnika jedinica lokalne samouprave kao poslodavca i u tom smislu Predsedništvo je utvrdilo predlog Odluke koju je uputilo Skupštini na usvajanje. Takođe, predstavljen je i Nacrt dokumenta – Politika Stalne konferencije gradova i opština u oblasti zaštite životne sredine u kontekstu evropskih integracija, koji je kao predlog upućen Skupštini na usvajanje.

U toku sednice, usvojena je i Inicijativa za usvajanje predloga za imenovanje članova i zamenika članova Komisije za finansiranje lokalne samouprave, koja je dovela do usvajanja Odluke o imenovanju članova i zamenika članova Komisije za finansiranje lokalne samouprave.

Imajući u vidu da je za 10. decembar 2014. godine zakazano održavanje 42. Skupštine SKGO, Predsedništvo je imalo prilike da se upozna sa nacrtom dnevnog reda predstojeće Skupštine, i da ga kao takvog u formi predloga uputi Skupštini na usvajanje.

U okviru međunarodne saradnje, Predsedništvo je informisano o trenutnoj situaciji Delegacije Republike Srbije u Kongresu lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope, kao i o predstavnicima Republike Srbije u Zajedničkom konsultativnom odboru u Komitetu regiona Evropske unije, a jednoglasno je usvojena i Odluka o izmeni odluke o imenovanju delegacije Stalne konferencije gradova i opština u Političkom komitetu Saveta opština i regiona Evrope.

Na samom kraju, prisutni članovi Predsedništva informisani su o početku realizacije projekta "Institucionalna podrška SKGO – druga faza", dok je predsedavajući još jednom naglasio da je sledeće okupljanje predstavnika gradova i opština na predstojećoj Skupštini, zakazanoj za 10. decembar 2014. godine. ■

GRAD LOZNICA DODELILA PRIZNANJE SKGO

Gradska uprava Loznice proslavila je 16. juna Dan grada i tim povodom organizovana je svečana akademija i dodela najviših gradskih priznanja istaknutim organizacijama, institucijama i pojedinicima. Stalnoj konferenciji gradova i opština (SKGO) uručena je povelja za dugogodišnji predan i istrajan rad i stvaralački doprinos u razvoju trajnih društvenih vrednosti grada Loznice.l

ZAHVALNICA OPŠTINE TRSTENIK

Povodom Dana opštine koji se obeležava 15. oktobra, predsednik opštine Trstenik Miroslav Aleksić uručio je zahvalnicu generalnom sekretaru Stalne konferencije gradova i opština Đorđu Staničiću za pomoć koju je SKGO ukazala toj lokalnoj samoupravi i njenim građanima tokom majskih poplava ove godine.

Časopis Lokalna samouprava je izdanje Stalne konferencije gradova i opština - Saveza gradova i opština Srbije. Ovaj broj časopisa podržala je Kraljevina Švedska u okviru programa "Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija". Izdavač je isključivo odgovoran za informacije koje se nalaze u publikaciji.

Stalna konferencija gradova i opština - Savez gradova i opština Srbije, Makedonska 22, Beograd, tel. 011/3223-446, e-mail: secretariat@skgo.org, **http://www.skgo.org.**
ISSN 2217-6985. Uređuju: Vladimir Jovanović, Željko Krnetić i Katarina Arambašić Pivić; Fotografije SKGO; Grafička postavka: Aleksandar Marković; Štampa: Birograf Comp d.o.o.

GODINA VELIKIH IZAZOVA

ĐORĐE STANIČIĆ
generalni sekretar SKGO

Ovu godinu obeležile su katastrofalne poplave koje su zadesile našu zemlju, pogođeni gradovi i opštine pretrpeli su veliku štetu. Ovom prilikom pokazano je veliko požrtvovanje i spremnost da se pomogne ugroženom stanovništvu. Postojalo je mnogo otežavajućih okolnosti, nedovoljni ljudski i tehnički kapaciteti, nepostojanje dovoljno stručnog znanja za postupanje u vanrednoj situaciji, koje je u velikoj meri nadomestio lični angažman zaposlenih u lokalnoj samoupravi. SKGO je pružila logističku podršku, nastojali smo da prikupimo podatke, uspostavili smo kontakt sa Sektorom za vanredne situacije, Crvenim krstom, svim ministarstvima koja su bila uključena u saniranje posledica. Redovno smo obaveštavali javnost o potrebama ugroženih, a najviše smo bili impresionirani solidarnošću naših kolega iz opština koje nisu bile ugrožene. Dobijali smo pozive sa upitima gde je pomoć najpotrebnija i gde prikupljeno mogu proslediti, gde su potrebni ljudi, gde nedostaje tehnika, gorivo, voda za piće. Danas, šest meseci posle, posledice se saniraju, ljudi se vraćaju normalnom životu, ali ostaje lep osećaj zajedništva i solidarnosti koji smo pokazali u najtežem trenutku.

Ključne aktivnosti

SKGO je tokom 2014. godine ostvarila značajne rezultate, sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave radili smo na izradi tri veoma važna zakona za gradove i opštine: Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnoj policiji i Nacrta zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave. Aktivno smo radili na izradi pravila o sprovođenju postupka javnog nadmetanja za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini, i pomogli opštinama u efikasnom sprovođenju nadležnosti upravljanja poljoprivrednim zemljištem.

U saradnji sa Ministarstvom omladine i sporta radimo na izradi nove strategije za mlade, sa Ministarstvom zdravlja smo radili na osnivanju lokalnih saveta za zdravlje.

U okviru programa EU Exchange 4 aktivno pružamo podršku na sprovođenju 32 opštinska projekta, pružamo podršku za 20 gradova/opština u strateškom i akcionom planiranju, a SLAP informacioni sistem je na raspolaganju gradovima i opštinama za ocenu kvaliteta infrastrukturnih projekata. Za sve gradove i opštine organizovali smo tri kruga obuka za izradu programskog budžeta, pripremljene su smernice za rad, kao i potrebni modeli koji će u velikoj meri olakšati izradu opštinskih budžeta za 2015. godinu. U okviru ovog programa pružili smo podršku prvoj emisiji municipalnih obveznica javnom ponudom grada Šapca, koja je jedinstvena po mogućnosti da i građani Srbije kupuju obveznice i pomognu razvoju ove lokalne samouprave. Ponuđeni uslovi za građane, ali i za Šabac kao emitenta su izuzetno atraktivni. U ovom procesu podršku će dobiti i opština Stara Pazova, koja će obveznice emitovati početkom sledeće godine.

U okviru Savetodavnog centra SKGO više od 100 slučajeva obezbedili smo besplatnu savetodavnu podršku članicama zvaničnim kanalima, dok se saveti, odgovori i razmena prakse koji se obavljaju usmenim putem ne mogu ni prebrojati.

SKGO je samostalno, ili u saradnji sa partnerskim institucijama, tokom 2014. godine organizovala više od 70 besplatnih obuka na preko 20 različitih tema, na kojima je bilo prisutno preko 2500 učesnika. Organizovane su i dve obuke na daljinu (e-obuke) sa idejom da stručno usavršavanje bude dostupno što većem broju zaposlenih u lokalnoj samoupravi.

Jačanje uticaja SKGO

Podržavali smo učešće predstavnika lokalne samouprave u radu međunarodnih organizacija poput Saveta evropskih opština i regiona, Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope, Mreže asocijacija lokalnih vlasti Jugoistočne Evrope i drugih.

Predstavnike imamo u četiri pregovaračke grupe u procesu pregovora za pristupanje EU: br. 19 Socijalna politika i zapošljavanje, br. 22 Regionalna politika i koordinacija strukturnih elemenata, br. 27 Životna sredina , br. 5 Javne nabavke, sa ulogom zastupanja interesa lokalnih vlasti i predstavljanja rezultata analiza uticaja uvođenja EU standarda lokalnu samoupravu koji bi trebalo da budu uvaženi prilikom kreiranja pregovaračkih pozicija države.

Stalna konferencija gradova i opština je učestvovala u procesu programiranja i planiranja IPA fondova za 2014-2020 godinu kroz rad u Sektorskim radnim grupama i Radnim grupama za programe prekogranične saradnje, uz redovno konsultovanje članica.

Pokrenuta je Inicijativa za uspostavljanje institucionalnih mehanizama za pitanja Evropske unije u jedinicama lokalne samouprave u Srbiji (EU službenika i EU kancelarija) i pripremljeni su modeli organizacionih rešenja ovog mehanizma i ponuđeni JLS na korišćenje.

SKGO je unapredila saradnju sa donatorima: Evropskom unijom, Kraljevinom Švedskom, Švajcarskom Konfederacijom, UNDP, OEBS, kao i sa partnerskim asocijacijama lokalnih vlasti iz Švedske, Bugarske, Makedonije, Moldavije, Slovenije, Crne Gore, Holandije, Francuske, Norveške, Velike Britanije, Austrije, Republike Srpske i Federacije BIH, a posebno je ostvarena saradnja sa Ambasadom Francuske na polju saradnje francuskih i srpskih opština.

Prepoznatljivost SKGO u javnosti

Ove godine u nacionalnim i lokalnim medijima objavljeno je više od 700 priloga o radu Stalne konferencije gradova i opština. Internet prezentacija SKGO beleži značajnu mesečnu posećenost , a putem Facebook i Twiter strane SKGO svakodnevno promovišemo rad organizacije, na našem YouTube kanalu možete i pogledati najvažnije aktivnosti, dok se naša štampana izdanja Polis i Lokalna samouprava distribuiraju svim članicama SKGO.

Zahvaljujemo se svima koji su nam pomogli u prethodnom periodu: predstavnicima lokalne samouprave koji su aktivno radili u telima SKGO, našim poverenicima koji su bili čvrsta veza gradova i opština sa organizacijom, partnerima iz republičkih i pokrajinskih organa koji su imali sluha za potrebe lokalnih vlasti i saradnju sa Stalnom konferencijom gradova i opština, brojnim međunarodnim partnerima i donatorima koji su nam pružili izuzetnu podršku, kao i drugim brojnim stručnjacima sa kojima smo sarađivali u prethodnom periodu. Uveren sam da će uspešna saradnja biti nastavljena i u budućnosti, i da ćemo zahvaljujući zajedničkim naporima dostići postavljeni cilj, a to je jaka lokalna samouprava. ■

MUNICIPALNE OBVEZNICE PRVI PUT U SRBIJI KROZ JAVNU PONUDU

Grad Šabac biće prvi grad u Srbiji koji će započeti emisiju municipalnih obveznica javnom ponudom kako bi na povoljniji način prikupio finansijska sredstva za realizaciju infrastrukturnih projekata, saopšteno je 26. novembra na predstavljanju prve javne ponude municipalnih obveznica u Srbiji

Prvi put u Srbiji obveznice jedne lokalne samouprave moći će da otkupe sva domaća i strana, pravna i fizička lica, a grad Šabac će to učiniti uz podršku Stalne konferencije gradova i opština (SKGO) i Banke Inteza kao izabranog pokrovitelja. Šabac je prvi grad u Srbiji koji emituje obveznice za tržište, jer je do sada to bila praksa za poznatog kupca, a zahvaljujući tome biće nastavljena rekonstrukcija i dogradnja zatvorenog bazena.

Pomoćnik generalnog sekretara SKGO zadužen za finansije Aleksandar Bućić rekao je da će svi zainteresovani, bilo da su to građani Srbije ili drugih zemalja, fizička ili pravna lica, moći da upišu municipalne obveznice. On je objasnio da kod ovog tipa obveznica nema poreza na prihode od kamate, kao što je to kod slučaj kod štednje, a vrednost jedne obveznice je 10.000 dinara. Bućić je rekao da je kamatna stopa značajno viša nego što je to slučaj kod kamate na štednju jer kamata koju je sada moguće dobiti je ispod dva odsto, a obveznice Grada Šapca biće šest.

Na predstavljanju je rečeno da lokalne samouprave na ovaj način mogu da se zaduže samo za kapitalne investicije, a građani će štednjom i zaradom na kamati poboljšati situaciju u lokalnoj infrastrukturi. Upis obveznica Grada Šapca počinje 4. decembra.

Generalni sekretar SKGO Đorđe Staničić istakao je da se od 2010. godine radi na tome da se gradovi i opštine informišu i uključe u ovaj vid posla, odnosno da postanu emitenti obveznica i da je dobro što je to počelo da daje rezultate.

Predsednik Komisije za hartije od vrednosti Zoran Ćirović rekao je da je ukupna vrednost emisije obveznica grada Šapca 400 miliona dinara, da su hartije emitovane sa rokom dospeća od sedam godina, sa kamatom od šest odsto godišnje.

"Reč je o prinosu koji je u ovom trenutku veći od onog što možete da dobijete u bankama ili od onog što možete da dobijete ulažući u neke druge instrumente kao što su obveznice stare devizne štednje ili državne obveznice i rekao bih da je ovo jedna dobra investicija", rekao je Ćirović.

LOKALNE SAMOUPRAVE NA OVAJ NAČIN MOGU DA SE ZADUŽE SAMO ZA KAPITALNE INVESTICIJE, A GRAĐANI ĆE ŠTEDNJOM I ZARADOM NA KAMATI POBOLJŠATI SITUACIJU U LOKALNOJ INFRASTRUKTURI.

Gradonačelnik Šapca Nebojša Zelenović rekao je da očekuje da će u narednih nekoliko nedelja biti prikupljeno dovoljno novca za nastavak radova na rekonstrukciji bazena. Planovi na koje će se grad usmeriti u narednom periodu su popusti za one koji ulažu u preradu mesa i mleka, kao i ulaganje u ruralni razvoj i oblast energetske efikasnosti, dodao je on.

Predstavnica Banke Inteze Ljiljana Zipovski ukazala je da je priprema emitovanja municipalnih obveznica bio kompleksan posao koji je zahtevao period od nekoliko meseci i da će svaka sledeća javna ponuda biti brža i jednostavnija. Municipalne obveznice uglavnom se, kako je kazala, koriste

za izgradnju lokalne infrastrukture, a obveznice grada Šapca moći će da se otkupe u filijalama Banke Inteze.

Početkom 2015. godine, na isti način će i opština Stara Pazova emitovati svoje obveznice i postati druga lokalna samouprava koja je to uradila u Srbiji.

Do sada su u Srbiji emitovane četiri emisije municipalnih obveznica, ali sve četiri putem privatnog plasmana – za unapred poznatog kupca tj. banke. Lokalne samouprave koje su na ovaj način emitovale obveznice su gradovi Novi Sad i Pančevo i opština Stara Pazova.

Sve do sada emitovane obveznice, kao i obveznica grada Šapca, rezultat su podrške koju Evropska unija pruža Srbiji kroz IPA fondove. Priprema svih pomenutih obveznica realizovana je kroz program Exchange koji finansira Evropska unija, a sprovodi SKGO. Može se reći da nije bilo ove podrške Evropske unije preko SKGO, u Srbiji ni danas ne bismo imali emitovane municipalne obveznice, a posebno ne javnom ponudom.

Zašto municipalne obveznice

Finansijski aspekti emitovanja municipalnih obveznica javnom ponudom su sledeći:

- Obveznica bi za grad ili opštinu svakako predstavljala najpovoljniji vid zaduživanja uz daleko nižu kamatnu stopu u odnosu na kredit i uz bolju strukturu ročnosti koju u tom slučaju diktira sam grad/opština u skladu sa svojim planovima, a ne kreditor (banka)
- Obveznica otvara pristup najširoj mogućoj investicionoj bazi: svim domaćim i stranim, pravnim i fizičkim licima. Dakle, građani cele Srbije mogu kupiti obveznice (pored građana, kupci obveznica mogu biti banke, osiguravajuće kuće, penzioni fondovi, bilo koja kompanija tj. pravno lice, regionalni investitori) Sa druge strane, kredit može dati samo banka, pa tako na ovaj način kroz najširu moguću konkurenciju dolazimo do najpovoljnijih sredstava za neku lokalnu sredinu
- Trenutno je situacija sa kreditiranjem privrede jako teška i banke traže sigurnije destinacije za svoja sredstva, a lokalne samouprave su idealni klijenti u toj situaciji, jer iza njih stoji garancija budžeta lokalne samouprave
- Grad/opština može u svakom trenutku da prati cenu svog duga na sekundarnom tržištu (na Beogradskoj berzi) uz mogućnosti prevremenog otkupa uz call opciju (što je važna mogućnost, u zavisnosti od kretanja cene duga i kamatnih stopa)

OBVEZNICA ZA GRAD ILI OPŠTINU SVAKAKO PREDSTAVLJA NAJPOVOLJNIJI VID ZADUŽIVANJA UZ DALEKO NIŽU KAMATNU STOPU

Najvažnija novina ove emisije je da građani mogu da budu kupci municipalnih obveznica. Trenutno građani Srbije drže preko 8 milijardi evra štednje u kratkoročnim depozitima (do 1 godine), a kamate na štednju u evrima tokom prethodnih godina značajno su pale i sada se ne može dobiti više od 1% do 2% maksimalno na nivou godine za takvu štednju.

U situaciji kada grad/opština odluči da emituje obveznice i da omogući građanima da ih kupuju, građanima se pruža mogućnost da ulože novac u razvoj svoga grada i da ostvare zaradu po osnovi kamate koja je veća od kamate koja se može dobiti prilikom klasične štednje.

Zašto su minicipalne obveznice dobra investicija?

- Prihodi koji se ostvaruju po osnovu obveznice su potpuno oslobođeni plaćanja poreza (za razliku od štednje u evrima u banci gde je porez 15%)
- Izuzev ostvarenog prihoda, građani kupovinom obveznica dobijaju most, vrtić, novu ulicu ili drugi projekat lokalne infrastrukture, i uvek i isključivo kapitalne investicije
- Iza ovakve investicije stoji grad/opština sa svojim budžetom kao garancijom
- Građani mogu svoje obveznice da prodaju u svakom trenutku na sekundarnom tržištu tj. na Berzi i tako imaju likvidniju investiciju nego što je čak i depozit u banci (razoročavanjem depozita se gubi kamata, a prodajom obveznice može se čak i dodatno zaraditi na razlici između kupovne i prodajne cene obveznice).

Građani Srbije, a posebno Vojvodine godinama su koristili samodoprinos kao način finansiranja lokalnih projekata – davali su sredstva bespovratno. Kada neko postavi pitanje „a šta su to municipalne obveznice", nije pogrešno odgovoriti na slikovit način – to je vrlo slično samodoprinosu, samo što u slučaju obveznica dobijate nazad kompletnu glavnicu tj. svoju štednju, a zarađujete i kamatu koja je veća nego na štednju u banci. Upravo u tome je velika prednost obveznica.

Municipalne obveznice predstavljaju idealno rešenje za finansiranje komunalne infrastrukture u Srbiji. One su pogodan finansijski instrument za građane, a utiču na povećanje odgovornosti i transparentnosti u upravljanju javnim finansijama na lokalnom nivou. ■

OD AGRARA ZAVISI BUDUĆNOST PRIVREDE

Stalna konferencija gradova i opština u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i zaštite životne sredine i GIZ organizovala je 5. novembra u Beogradu konferenciju na temu „Uloga lokalne samouprave u ruralnom razvoju". Održavanje ovog skupa finansijski je podržala Švajcarska agencija za razvoj i saradnju kroz projekat „Institucionalna podrška SKGO - faza 2".

Predsednik SKGO i gradonačelnik Niša Zoran Perišić predočio je da nas mnogi podaci i trendovi upozoravaju da treba preduzeti sistemske mere kao podršku razvoju ruralnih sredina, u partnerskom odnosu i u saradnji svih aktera. Podsetio je da je u ruralnim područjima stopa nezaposlenosti visoka, da ih karakteriše migracija i depopulacija, nizak nivo obrazovanja i velike razvojne i regionalne nejednakosti.

„Za mene kao gradonačelnika i predsednika Stalne konferencije gradova i opština u zastupanju interesa lokalnih samouprava prema kreatorima nastalih politika bitno je napomenuti bar dve stvari. Prvo, SKGO poseduje instrumente kojim objedinjuje, promoviše i zastupa stavove lokalnih samouprava. Drugo, SKGO poseduje stručne kapacitete kojima pomaže lokalnim samoupravama da lakše prevazilaze postojeće probleme i unapređuju svoje kapacitete. I u ovom konkretnom slučaju ruralni razvoj predstavlja jednu od najbitnijih komponenti rada SKGO, pre svega u procesima promocije i zastupanja pozicije uloge gradova i opština u ovoj oblasti, a u skladu sa strateškim planom za 2014. do 2017. godine. SKGO je već započela konkretnu saradnju sa Ministarstvom kroz radionice na temu izrade lokalnih programa ruralnog razvoja kojim se utvrđuju mere podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja“, istakao je Perišić.

Ministarka poljoprivrede i zaštite životne sredine Snežana Bogosavljević Bošković rekla je da poljoprivreda i ruralni razvoj Srbije prolaze kroz težak tranzicioni proces duži niz godina.

"Promene sa novim izazovima mogu ozbiljno uticati na poljoprivrednu proizvodnju i prehrambeni sektor, bezbednost hrane, stanje životne sredine i prirodnih resursa, ali i na položaj poljoprivrednika, preduzetnika, stanovništva u ruralnim područjima", istakla je ministarka Bogosavljević Bošković. Imajući u vidu da je skoro 90 odsto teritorije Republike Srbije ruralno područje, značaj razvojne politike i mera podrške je jasan, kazala je ministarka. Prema njenim rečima, Evropska unija će takođe pomagati Srbiju u sprovođenju politike u oblasti ruralnog razvoja kroz program pretpristupne pomoći IPARD.

Prema oceni državnog sekretara Ministarstva popljoprivrede i šefa pregovaračkog tima Srbije Danila Golubovića, od napretka u oblasti poljoprivrede, ruralnog razvoja i ekologije, a pre svega bezbednosti hrane, zavisiće budućnost privrede Srbije u celini. On je kao primer naveo Irsku, koja je bila siromašna zemlja u ekonomskom zaostatku, a uspela je da napravi bum upravo stavljanjem u puno korišćenje ruralnih i poljoprivrednih resursa.

U ime ambasade Švajcarske učesnicima se obratio otpravnik poslova u Srbiji Žan-Lik Oš koji je istakao da će Švajcarska nastaviti da podržava Srbiju, posebno u oblasti ruralnog razvoja i to opštine u istočnoj Srbiji.

U radnom delu skupa predstavnici Ministarstva popljoprivrede, kao i predstavnici opština, govorili su o daljim koracima u pregovaračkom procesu sa EU, politikama ruralnog razvoja na lokalnom nivou, kao i o kapacitetima lokalnih samouprava u upravljanju ruralnim razvojem. ■

SASTANAK GIS MREŽE SKGO

Peto okupljanje GIS Mreže Stalne konferencije gradova i opština održano je u Novom Sadu 4. novembra 2014. godine. Na sastanku su pored predstavnika gradova i opština prisustvovali i predstavnici Republičkog geodetskog zavoda, JP Pošte Srbije i Uprave za poljoprivredno zemljište Ministarstva za poljoprivredu.

SKGO već duži niz godina promoviše i podržava uvođenje geografskih informacionih sistema u jedinicama lokalne samouprave, a tema ovogodišnjeg okupljanja GIS mreže bila je „Upravljanje imovinom jedinica lokalnih samouprava uz pomoć GIS alata“. Domaćin skupa, grad Novi Sad, predstavio je projekat Upravljanje javnom imovinom koji se realizuje u okviru EU Exchange 4 programa.

Prisutni na skupu imali su priliku da vide razne mogućnosti primene GIS-a u svakodnevnom radu gradova i opština – kao na primer, iskustva grada Šapca u korišćenju prostornih podataka prilikom vanrednih situacija ovog proleća. Predstavnici RGZ-a predočili su dokle se stiglo sa pravnom regulativom uspostavljanja Nacionalne infrastrukture geoprostornih podataka (NIGP), a

Uprava za poljoprivredno zemljište predstavila je novu GIS aplikaciju koja će biti dostupna svim opštinama i gradovima od naredne godine. ■

ŽIVOTNA SREDINA U PROCESU EU INTEGRACIJA

Stalna konferencija gradova i opština u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i zaštite životne sredine 30. oktobra 2014. godine, organizovala je konferenciju na temu „Pristupanje EU u oblasti zaštite životne sredine i uloga jedinica lokalne samouprave". Cilj konferencije bio je upoznavanje predstavnika lokalnih vlasti sa procesom pristupanja Evropskoj uniji u oblasti zaštite životne sredine, odnosno izazovima i šansama koje ovaj proces donosi gradovima i opštinama u Srbiji.

Državna sekretarka u Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine Stana Božović izjavila je da jaka administracija mora da postoji na državnom nivou, ali i na nivou lokalne samouprave, koja će sprovoditi projekte. Životna sredina nije samo odgovornost jednog ministarstva, već cele države i društva i Ministarstvo želi dijalog sa lokalnim vlastima, celokupnim društvom i sa privredom, izjavila je Stana Božović i najavila ponovno uspostavljanje fonda za zaštitu životne sredine, kao mehanizma za finansiranje projekata u ovoj oblasti.

Predsednik Stalne konferencije gradova i opština Zoran Perišić ocenio je da je poglavlje 27 u pregovorima sa Evropske unije o zaštiti životne sredine jedno od najzahtevnijih, koje traži ulaganje više od 10,6 milijardi evra da bi se dostigli standardi EU. Perišić je rekao da primena principa EU zahteva da lokalne samouprave budu pripremljene, uz konstataciju da se usvojeni zakoni ne sprovode u potpunosti.

Opštine igraju važnu ulogu u procesu pristupanja EU, jer se oko dve trećine zajedničkog zakonodavstva sprovodi na lokalnom nivou, izjavio je savetnik u ambasadi Švedske Torgni Svenungson. Prema njegovim rečima, veoma je važno da opštine dobiju sve informacije o novim propisima. Svenungson je izjavio da Švedska sarađuje

sa Srbijom u unapređenju životne sredine i upozorio da potpuno usklađivanje sa propisima EU može da traje i do 20 godina.

Ričard Mašan iz Delegacije EU u Beogradu je rekao da standardi moraju da se sprovode od trenutka kada neka zemlja pristupi EU, bez tranzicionog perioda. Ne smemo da zaboravimo da je Poglavlje 27 usko povezano sa Poglavljem 22 o regionalnoj politici, izjavio je Mašan i dodao da Srbija može da kroz ta dva poglavlja pokaže da je spremna za korišćenje sredstava iz strukturnih fondova.

Tokom radnog dela skupa Arunas Kundrotas, bivši ministar zaštite životne sredine Litvanije održao je predavanje o procesu pristupanja Evropskoj uniji ove baltičke države u oblasti zaštite životne sredine, dok je Ulf Sviden iz Švedske agencije za životnu sredinu predstavio ulogu regionalnih i lokalnih vlasti tokom pregovora sa Evropskom unijom.

Miodrag Gluščević, šef Odeljenja SKGO za komunalna pitanja, urbanizam i zaštitu životne sredine kazao je da je istraživanju o problemima primene zakona u zaštiti životne sredine u lokalnim samoupravama, pokazalo da je jedan od ključnih problema nedostatak podzakonskih akata. Problem je i nedostatak finansijskih sredstava za projekte zaštite životne sredine, manjak stručnih ljudi, ali i nedostatak svesti o značaju te oblasti, kao i nedovoljno učešće javnosti.

Predstavnici gradova i opština su u kasnijoj fazi skupa imali priliku da diskutuju po grupama na temu Upravljanja otpadom, Upravljanju komunalnim vodama, kao i o horizontalnim temama koje su vezane za učešće javnosti u ovom procesu, izdavanja dozvola, procene uticaja itd.

Konferencija se organizuje u okviru projekta ENVAP i programa „Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija", koji finansira Kraljevina Švedska. ■

PREDLOG NACIONALNE STRATEGIJE ZA MLADE 2015-2025

Ministarstvo omladine i sporta i Stalna konferencija gradova i opština organizovali su javne rasprave o Predlogu nacionalne strategije za mlade za period od 2015. do 2025. godine. Skupovi su tokom novembra organizovani po regionalnom principu u Užicu, Novom Sadu, Novom Pazaru i Beogradu

Po okončanju javnih rasprava, Ministarstvo omladine i sporta analiziraće sve primedbe, predloge, sugestije učesnika dobijene u javnoj raspravi i na osnovu toga pripremiti konačnu verziju Predloga nacionalne strategije za mlade za period od 2015-2025. godine i dostaviti Vladi Republike Srbije na razmatranje i odlučivanje.

Ova strategija je važna jer definiše zajedničke ciljeve različitih društvenih aktera koji se direktno ili indirektno bave omladinskom politikom, a u cilju unapređenja položaja mladih. Mladi u Republici Srbiji su po prvi put dobili svoju strategiju 2008.godine, koja je važila za period od pet godina (2009-2014. godine), a tri godine kasnije usvojen je i Zakon o mladima. Izrada nove strategije za mlade je od ključne važnosti jer predstavlja jednu vrstu garancije države mladima i garancije mladih državi da će zajedničkim delovanjem raditi na realizaciji ciljeva poštujući dogovorena načela. ■

MREŽA ZA URBANIZAM SKGO

Drugi sastanak Mreže načelnika za urbanizam SKGO održana je u 23. septembra 2014. godine, u Beogradu. Mreža je aktivna već godinu dana, a glavne aktivnosti su informisanje, prikupljanje podataka, davanje mišljenja na nacrte propisa i slično.

Najveće interesovanje prisutnih vladalo je za najavu novog pravnog okvira za planiranje i izgradnju. Državni sekretar u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Aleksandra Damnjanović, najavila je da se tokom oktobra očekuje upućivanje Predloga zakona o izmenama zakona o planiranju i izgradnji Narodnoj skupštini. Prisutni su pozdravili činjenicu da je veliki broj primedbi upućenih od strane jedinica lokalne samouprave ugrađen u novi Nacrt zakona. Takođe, sa pažnjom je primljena informacija da će se paralelno sa izmenom Zakona o planiranju i izgradnji, pristupiti izmenama Zakona o državnom premeru i katastru.

O implikacijama Zakona o javnoj svojini na rad odeljenja za urbanizam, članovima Mreže govorila je saradnica SKGO Dragana Marković. Uočeno je da postoji veliko nepoznavanje ovog propisa

i različita praksa u postupanju državnih organa. Odeljenja za urbanizam se u svakodnevnom radu, suočavaju sa novom pravnom situacijom u pogledu svojine na zemljištu, nastalom nakon usvajanja Zakona o javnoj svojini. Savetodavni centar SKGO pruža stručnu pomoć gradovima i opštinama u primeni Zakona o javnoj svojini, pa su i članovi Mreže upućeni da sva otvorena pitanja na koja juče nisu dobili odgovor upute SKGO preko Savetodavnog centra.

Članovima Mreže predstavljen je Vodič za participaciju u urbanom planiranju, koji je izrađen u okviru GIZ projekta „Unapređenje upravljanja zemljištem". Rana participacija u planiranju je novi institut koji će se naći u Zakonu o planiranju i izgradnji, pa je GIZ, u saradnji sa SKGO, ponudio organizaciju obuka za urbaniste na lokalu na ovu temu. ■

POVERENICI SKGO PONOVO NA OKUPU

Redovno godišnje okupljanje lokalnih poverenika SKGO održano je na Zlatiboru od 28. do 30. oktobra. Kao i prilikom dosadašnjih okupljanja, poverenici su imali priliku da dobiju informacije o aktuelnim aktivnostima koje sprovodi SKGO.

Pored toga, okupljanje je bilo prilika da poverenici artikulišu potrebe lokalnih administracija koje predstavljaju, da u direktnim razgovorima sa predstavnicima SKGO dobiju dodatne informacije iz oblasti delovanja SKGO koje su im posebno značajne (aktuelne izmene pravnog okvira, priprema programskog budžeta, učešće JLS u procesu evropskih integracija i dr.).

Drugi deo skupa bio je usmeren na jačanje kapaciteta Mreže poverenika i u tu svrhu realizovane su dve izuzetno osmišljene radionice tokom kojih su u interaktivnoj atmosferi, pružena rešenja i dati predlozi i nova viđenja za sprovođenje aktivnosti sa kojima se sami poverenici, radeći u lokalnoj administraciji susreću. Jedna radionica imala je za cilj da ponudi praktična rešenja u vezi sa uključivanjem predstavnika civilnog sektora u

kreiranje lokalnog budžeta, dok su tokom druge na temu "Realizacija javnih politika: od ideje do projekta", osmišljavani načini na koji se javne politike mogu sprovesti u praksi i doprineti unapređenju lokalnih zajednica kroz realizaciju konkretnih projekata i akcija.

S obzirom na to da Sastanak Mreže poverenika SKGO nije skup koji je usmeren samo na usvajanje novih informacija iz domena rada SKGO, učesnici su iskoristili priliku da tokom međusobnih susreta porazgovaraju o samoj praksi, načinima na koji prevazilaze poteškoće u radu, ali i da se pohvale dobrim primerima is opština i gradova koje predstavljaju. Može se reći da ovo predstavlja i dodatu vrednost ovih skupova što jasno potvrđuje neophodnost i potrebu njihovog daljeg, sada već i tradicionalnog, održavanja.

Ova aktivnost je realizovana u okviru projekta "Institucionalna podrška SKGO – faza 2", koji finansira Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (SDC). ■

USPOSTAVLJANJE EU KANCELARIJA I SLUŽBENIKA

KONFERENCIJA "USPOSTAVLJANJE INSTITUCIONALNIH MEHANIZAMA ZA EU PITANJA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U SRBIJI"

SKGO u saradnji sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave i Pregovaračkim timom za vođenje pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, organizovala je 25. septembra konferenciju „Uspostavljanje institucionalnih mehanizama za EU pitanja u jedinicama lokalne samouprave u Srbiji".

Cilj ove konferencije bio je da se gradonačelnicima i predsednicima opština predstavi inicijativa SKGO za uvođenje različitih modela (kancelarija ili službenika) za praćenje procesa EU integracija u gradovima i opštinama u Srbiji. Ova kancelarija ili službenik bili bi zaduženi za praćenje aktivnosti u pristupanju Srbije EU važnih za lokalnu samoupravu, za stručnu podršku i informisanje rukovodstava i zaposlenih u opštinama o aktuelnim pitanjima u oblasti EU integracija, kao i za komunikaciju i saradnju sa relevatnim institucijama na lokalnom, državnom i evropskom nivou. Pomenutu aktivnost SKGO organizuje u okviru programa „Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija" koji finansira Kraljevina Švedska.

Inicijativa SKGO za uspostavljanje tzv. institucionalnih mehanizama za EU pitanja ne podrazumeva dodatno zapošljavanje u gradovima i opštinama, već bi trebalo da omogući uključivanje lokalnih samouprava u pregovore o članstvu u EU i pomogne povećavanju njihove sposobnosti da ispune obaveze koje pristupanje EU donosi, istakao je predsednik SKGO Zoran Perišić.

Ministarka Kori Udovički najavila je izmene zakona koje će omogućiti da se i zvanično predvidi zaduženje za EU poslove u sistematizaciji rada. Ministarka je istakla da je dobra uprava, kako republička tako i lokalna, od ključnog značaja za efikasnost države, pa i za primenu evropskog propisa.

Ministarka bez portfelja za evropske integracije Jadranka Joksimović ocenila je da je realno da Srbija ispuni svoj plan da do 2018. godine usaglasi zakonodavstvo sa pravnom tekovinom EU i da do 2020. bude spremna za članstvo.

Šefica Pregovaračkog tima za pregovore o pristupanju EU Tanja Miščević izjavila je da je neophodno lokalne samouprave uključiti u pregovore i to ne u kasnijim fazama nego odmah, istakavši da se na gotovo svim skrininzima čula rečenica "za primenu ovoga je zadužena lokalna samouprava".

Ambasador Švedske Krister Asp rekao je da Švedska sa Stalnom konferencijom gradova i opština od 2011. sarađuje na uključivanju lokalnih vlasti u proces pristupanja. Naveo je da je Švedska drugi naznačajniji bilateralni donator Srbije i da je vlada te zemlje nedavno donela odluku da nastavi da pomaže Srbiji za pristupanje EU do 2020. godine, a da će nastaviti i kasnije ako bude potrebno.

Šef delegacije EU Majkl Devenport rekao je da lokalne samouprave predstavljaju ključnu komponentu u državi i, kao takve, važne su za proces pristupanja EU. "Dobra uprava znači pružanje usluge građanima i biznisu, zasnovana na načelima transparentnosti, delotvornosti, zakonitosti", rekao je Devenport i dodao da će im takva javna uprava omogućiti da ostvare svoja prava. On je istakao i da će finansijska perspektiva IPA 2 od 2014. do 2020. godine pomoći zemljama kandidatima u reformisanju bitnih pitanja koja se tiču lokalne samouprave, kao što su državna uprava i društveni razvoj, kao i da će Evropska unija nastaviti da podržava gradove i opštine u Srbiji.

Sastanak gradonačelnika sa šeficom Pregovaračkog tima

Kao nastavak aktivnosti u ovoj oblasti, SKGO je zajedno sa Pregovaračkim timom za vođenje pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji organizovala je 27. oktobra u Beogradu radni sastanak gradonačelnika i predsednika opština sa šeficom Pregovaračkog tima Tanjom Miščević.

Ovom prilikom Tanja Miščević, šefica Pregovaračkog tima učesnicima je predstavila pregovaračka poglavlja koja su od posebnog interesa za lokalni nivo vlasti, kao i konkretne zadatke i obaveze koje proističu iz usklađivanja sa pravnim tekovinama Evropske unije u svakom od relevantnih poglavlja. Takođe, šefica Pregovaračkog tima naglasila je da se pregovara o preuzimanju obaveza kada ćemo svaki od standarda u pojedinačnim oblasti (koji pokrivaju pregovaračka poglavlja) imati u domaćem zakonodavstvu, ali i kada ćemo imati institucije koje mogu da sprovode konkretne obaveze. Iz tog razloga, lokalne samouprave treba da prate tok pregovara, jer ukoliko se u pregovorima dogovori nešto što gradovi i opštine ne mogu da sprovedu u ugovorenom roku, onda svi, uključujući i državu, mogu trpeti ozbiljne posledice. ■

LOKALNE SAMOUPRAVE U VANREDNIM SITUACIJAMA: REFORMA DOSADAŠNJE PRAKSE

Nakon nepogode i poplava kojih smo bili svedoci ove godine, javila se potreba za reformom sistema upravljanja u vanrednim situacijama. Povodom toga, Stalna konferencija gradova i opština je 19. septembra 2014. godine uz podršku Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) organizovala skup „Redovno o vanrednom: Lokalne samouprave u vanrednim situacijama - reforma dosadašnje prakse".

Konferencija je organizovana sa ciljem otvaranja dijaloga između svih aktera koji bi doveo do boljih i efikasnijih rešenja u upravljanju vanrednim situacijama, a naročito u okviru nadležnosti lokalne samouprave.

"Radi prevazilaženja ove krize i spremnosti za sve slične buduće situacije koje ne možemo uvek sa sigurnošću da predvidimo moramo da izgradimo bolji sistem za prevenciju i reagovanje, dobru zakonsku regulativu, spremne operativce na različitim nivoima koji će moći da se uhvate u koštac sa problemima", rekao je Zoran Perišić, predsednik SKGO i gradonačelnik Niša. On je naveo da nadležni u lokalnim samoupravama moraju da izgrade kapacitete za odgovor na krizu i upravljanje u krizi. Po njegovim rečima, potrebno je u saradnji sa Sektorom za vanredne situacije i nadležnim ministarstvima doneti sistemske mere za poboljšanje stanja u oblasti lične i kolektivne zaštite, a u saradnji sa ministarstvima nadležnim za finansije, lokalnu samoupravu i unutrašnje poslove celovito sagledati problem finansiranja i upravljanja vanrednim situacijama na nivou lokalne samouprave.

Državni sekretar u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave Ivan Bošnjak izjavio je da se suočavamo sa nedostatkom obučenog kadra za proces odbrane od elementarne nepogode naročito u postupcima posle prestanka vanredne situacije.

On je podsetio da su gradonačelnici i predsednici opština po dužnosti komandanti štabova za vanredne situacije, ali u nekim slučajevima tokom poplava nisu bili u mogućnosti da obavljaju ovu funkciju, odnosno da donose ključne odluke u vanrednoj situaciji, jer nisu bili dovoljno obučeni i pripremljeni za to.

Potrebna promena Zakona

Predrag Marić, pomoćnik ministra i načelnik Sektora za vanredne situacije je rekao da bi Zakon o vanrednim situacijama trebalo da se menja. "Odgovornost je nešto što se uvodi na velika vrata. Uvodi se i nova mogućnost za lokalne samouprave da formiraju sopstvene jedinice civilne zaštite", rekao je Marić.

Sektor za vanredne situacije, po rečima Predraga Marića, otpočeo je sa pripremama za ove aktivnosti. Osnovne ideje se kreću u pravcu veće odgovornosti lokalnih vlasti u upravljanju vanrednim situacijama, što podrazumeva obavezno stručno osposobljavanje lokalnih štabova, ali i veću odgovornost za donošenje planova procene rizika i planova zaštite i spasavanja, kao i uvođenje kontrolne funkcije Ministarstva za njihov sadržaj i kvalitet. Kako bi se povećala stručna osposobljenost, predlaže se i uvođenje službe za vanredne situacije sa odgovornim licima u njima. Jedan od predloga se odnosi na mogućnost da Sektor za vanredne situacije preuzme odgovornost na lokalnom nivou, ukoliko lokalna samouprava nije u stanju da kontroliše vanrednu situaciju. U prethodnom periodu je poseban problem predstavljalo ukidanje Budžetskog fonda za vanredne situacije, tako da je njegovo ponovno uspostavljanje jedna od intencija novog zakonskog okvira.

On je naveo da bi trebalo omogućiti da Sektor za vanredne situacije radi kontrolu procene rizika i planova zaštite i spasavanja, kao i da dobije mnogo veća ovlašćenja kada je reč o lokalnim samoupravama koje ne funkcionišu u određenim situacijama baš najbolje.

General major Slavoljub Janićijević preneo je stavove Vojske Srbije o njenoj ulozi u vanrednim situacijama, sa naglaskom da angažovanje ljudstva i materijalnih sredstava treba da bude daleko racionalnije nego što je to slučaj u dosadašnjoj praksi.

Na skupu je predstavljena analiza nadležnosti i kapaciteta lokalne samouprave u upravljanju vanrednim situacijama, koja je rezultat istraživanja sprovedenog u 23 grada u Srbiji. Analiza je pokazala brojne neusklađenosti između nadležnosti koje za gradove i opštine propisuje Zakon o vanrednim situacijama i kapaciteta lokalnih samouprava u kojima se te nadležnosti sprovode. ■

PODRŠKA SKGO GRADOVIMA I OPŠTINAMA U UVOĐENJU PROGRAMSKOG BUDŽETA

U skladu sa Uputstvom za izradu programskog budžeta, objavljenim od strane Ministarstva finansija i u skladu sa projektnim aktivnostima na programima EU Exchange 4 i Institucionalna podrška SKGO – faza 2, Stalna konferencija gradova i opština organizuje tri kruga obuka u cilju podrške svim gradovima i opštinama u procesu uvođenja programskog budžeta. Obuke se organizuju po regionalnom principu u Sremskoj Mitrovici, Novom Sadu, Vranju, Nišu, Kragujevcu, Beogradu i Užicu.

Jedna od aktivnosti bila je i priprema odgovarajućih smernica i modela dokumenata koji će biti stavljeni na raspolaganje svim gradovima i opštinama i koji bi im pomogli u pripremi budžeta za 2015. godinu i ispunjavanju zakonske obaveze uvođenja programskog budžeta. Kao rezultat te aktivnosti, na internet prezentacijama SKGO i programa EU Exchange 4 zainteresovani mogu preuzeti modele dokumenata koje im mogu koristiti u radu i koji će, nadamo se, olakšati čitav proces pripreme budžeta lokalnih samouprava za 2015. godinu.

Svi dokumenti su pripremljeni za trenutnu fazu procesa, i tokom finalizacije priprema budžeta za 2015. godinu tokom septembra, oktobra i novembra meseca i u skladu sa komentarima i preporukama predstavnika gradova i opština, biće unapređivani i dopunjavani.

Takođe, u cilju dodatne podrške gradovima i opštinama u procesu uvođenja programskog budžeta, Stalna konferencija gradova i opština će pokušati da pruži odgovore na pitanja i komentare koje dobijemo od predstavnika lokalnih samouprava i objaviti ih na sajtu SKGO i programa EU Exchange 4. Naglašavamo da Stalna konferencija gradova i opština ne tumači propise niti daje mišljenja u vezi njihove primene već pruža komentare, preporuke, moguća rešenja kao i dobru praksu nekih lokalnih samouprava. ■

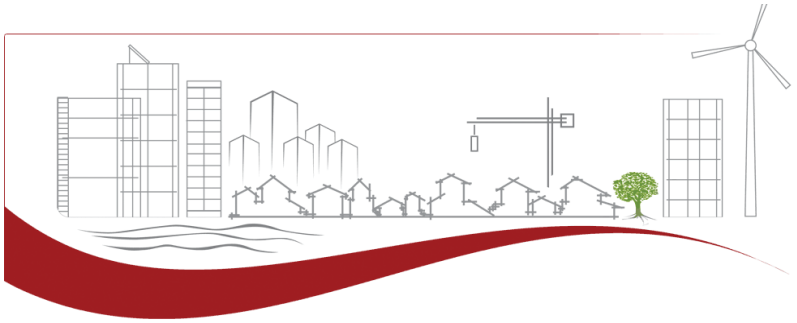
SASTANAK SLAP KOORDINATORA

Stalna konferencija gradova i opština – Savez gradova i opština (SKGO) je 8. i 9. oktobra 2014. godine organizovala šesti sastanak SLAP koordinatora u Kragujevcu. Događaj je održan uz podršku Evropske unije, kroz program EU Exchange 4, koji sprovodi SKGO.

Svrha sastanaka SLAP koordinatora je predstavljanje tekućih i planiranih aktivnosti u vezi sa SLAP informacionim sistemom, kao i razmena iskustava i informacija značajnih za razvoj lokalnih i regionalnih infrastrukturnih projekata.

U saradnji sa predstavnicima Ministarstva rudarstva i energetike, SLAP koordinatorima predstavljena su četiri nova sektora u oblasti "Energetika" (energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije u sektorima: daljinskog grejanja, vodosnabdevanja, javne rasvete, i javnih zgrada). Kao odgovor na zainteresovanost jedinica lokalne samouprave za razvoj projekata u ovoj oblasti, njihovu zakonsku obavezu izrade lokalnih energetskih planova i uz intenzivnu saradnju sa resornim ministarstvom nadležnim za ovu oblast, u SLAP informacionom sistemu od oktobra 2014. godine omogućena je registracija projekata koji se odnose na unapređenje energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije.

Učesnicima su prezentovane i veze SLAP baze podataka sa izradom akcionih planova lokalnih strategija, kao i programskog budžeta, odnosno načini na koje SLAP informacioni sistem može da podrži opštine u navedenim procesima. Takođe, razmotrene su i mogućnosti za finansiranje i najznačajniji izvori sredstava za razvoj infrastrukture gradova i opština u predstojećem periodu. ■

PLENARNO ZASEDANJE KONGRESA LOKALNIH I REGIONALNIH VLASTI SAVETA EVROPE

Jesenje zasedanje Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope održano je u periodu od 13. do 16. oktobra 2014. godine u Strazburu. Tema 27. plenarnog zasedanja bila je "Osnaživanje mladih: odgovornosti gradova i regiona". Tim povodom Kongres je po prvi put pozvao mlade delegate iz 47 zemalja članica da uzmu aktivno učešće u diskusijama, među kojima je bio i predstavnik iz Srbije Marko Tomić, odbornik u opštini Zvezdara, član Komiteta mladih Saveta evropskih opština i regiona, imenovan od strane Stalne konferencije gradova i opština. Cilj je da se obezbedi saradnja između predstavnika evropskih lokalnih i regionalnih vlasti i mladih. Mladi su izabrali dve teme o kojima su raspravljali: Co-management i nezaposlenost.

Sledeće teme su obrađene tokom zasedanja Kongresa:

- Usvojene preporuke nakon posmatranja lokalnih izbora u Gruziji i Holandiji;
- Za predsednika Kongresa izabran je francuski kandidat Žan Klod Frekon (Jean-Claude Frecon) sa mandatom od dve godine; za predsednika Veća lokalnih vlasti izabran je švedski kandidat Anders Knape, a za predsednika Veća regiona izabran je austrijski kandidat Gudrun Mosler-Tornstrom, izabrani su i potpredsednici veća, predsednici i potpredsednici komiteta i predsednici političkih grupa.
- Predstavljen je razvoj lokalne demokratije u Azerbejdžanu;
- Usvojena Preporuka o situaciji ljudi sa invaliditetom za države članice SE;
- Prezentovani su rezultati u vezi Evropske alijanse za inkluziju Roma i njihovim funkcionisanjem u periodu od 2014. do 2020. godine;
- Usvojena deklaracija o „separatističkim tenzijama u Ukrajini i okolnim zemljama", u kojoj se „osuđuje vojna intervencija Rusije na istoku Ukrajine i svi oblici pritiska Rusije ka susedima". Predstavnici Ruske Federacije u Kongresu intervenisali su tokom diskusije na pomenutu temu, kako se naveli u dopisu Misije R. Srbije u Strazburu;
- Održana Evropska nedelja lokalne demokratije 2014 na temu „Participativna demokratija: deljenje, predlaganje, odlučivanje".

Delegaciju Republike Srbije u Kongresu predstavljali su sledeći članovi i zamenici: Dragana Živanović, predsednica opštine Rača (član u Veću lokalnih vlasti), Saša Paunović, predsednik opštine Paraćin (član u Veću lokalnih vlasti), Jelena Trifunović, predsednica opštine Svrljig (član u Veću lokalnih vlasti), Dobrica Milovanović, član Veća u Kragujevcu (zamenik člana u Veću lokalnih vlasti), Zoran Perišić, gradonačelnik Niša (član u Veću regiona), Zoran Antić, gradonačelnik Vranja (član u Veću regiona) i Zoran Jeličić, poslanik, Skupština AP Vojvodine (član u Veću regiona).

Delegacija Republike Srbije se sastala sa ambasadorom Zoranom Popovićem, šefom Stalne misije Republike Srbije pri Savetu Evrope i predstavnicima Misije. Na sastanku se razgovaralo o aktivnostima Misije i obavezama delegacije u Kongresu. ■

EVROPSKA NEDELJA LOKALNE DEMOKRATIJE 2014

Evropska nedelja lokalne demokratije (ENLD) 2014 na temu "Participativna demokratija: deljenje, predlaganje, odlučivanje" ove godine održana je od 13. do 19. oktobra. Duh lokalne demokratije je osetilo oko 26 000 000 građana i građanki kroz 44 sprovedenih aktivnosti na lokalnom nivou, na temu "participativne demokratije", koje je organizovalo preko 60 lokalnih i regionalnih uprava, uključujući 11 gradova sa statusom "Grad sa 12 zvezdica" iz 23 države Evrope. U Srbiji je ova nedelja obeležena između ostalih i u sledećim opštinama: Dimitrovgrad, Novi Bečej i Vračar.

U Dimitrovgradu je ovim povodom organizovano nekoliko susreta građana i predstavnika lokalne samouprave, između ostalog i sa đacima osnovnih i srednjih škola. U sali Skupštine opštine Dimitrovgrad održana je svečana sednica đačkog parlamenta učenika srednje škole "Sv. Kirilo i Metodije" iz Dimitrovgrada. Takođe, u osnovnoj školi "Hristo Botev" u Dimitrovgradu organizovana je izložba likovnih radova na temu "Ja, gradonačelnik..." na kojoj su učestvovali đaci iz cele osnovne škole.

Opština Novi Bečej, u saradnji sa Kancelarijom za lokalni ekonomski razvoj i Kancelarijom za mlade, organizovala je sastanak sa studentima, povodom Evropske nedelje sa ciljem razmene ideja sa predstavnicima lokalne samouprave. Takođe, povodom evropske nedelje lokalne demokratije organizovano je takmičenje među srednjoškolcima u pisanju eseja na dve teme, antička demokratija naspram demokratije danas i planiranje lokalnih akcija – ka realizaciji.

Beogradska opština Vračar obeležila je evropsku nedelju lokalne demokratije Skupštinom mladih Vračara. Skupštinu mladih Vračara činili su srednjoškolci i srednjoškolke sa područja opštine Vračar, koji su na jedan dan bili u ulozi lokalnih odbornika i odbornica. Tim povodom, glasanjem su usvojene odluke o programima koji će se baviti pitanjima nacionalnih manjina, životne sredine, promene sistema vrednosti među mladima, međusobne razmene znanja između vračarskih srednjih škola. ■

INSTITUCIONALNA PODRŠKA SKGO - DRUGA FAZA

Posle uspešno sprovedene prve faze projekta "Institucionalna podrška SKGO", saradnja sa Švajcarskom agencijom za razvoj i saradnju (SDC) nastavljena je pružanjem podrške SKGO kroz drugu fazu ovog projekta.

Druga faza takođe je usmerena na podršku sprovođenju Strateškog plana SKGO u oblasti zastupanja, tj. relevantnim aktivnostima SKGO koje su kroz prvu fazu unapređene, a koje će kroz novu fazu biti dalje profilisane i ojačane. SKGO će, naime, biti podržana da i u narednom periodu efikasno i aktivno sprovodi funkciju zastupanja i predstavljanja interesa lokalnih vlasti prema nacionalnim vlastima i da obezbedi podršku reformama u praksi.

Prema pravcima delovanja, aktivnosti projekta razdvojene su na dve međusobno komplementarne komponente:

1. nastavak lobiranja i zastupanja interesa prema nacionalnim vlastima i
2. zagovaranje i podrška sprovođenju reformi (javne politike, strategije i propisi) na lokalnom nivou.

Predviđeno je da projekat traje od jula 2014. do maja 2018. godine, a celokupan budžet projekta iznosi 2.815.000,00 evra. ■

UNAPREĐENJE MEHANIZAMA ODGOVORNOSTI U JAVNIM FINANSIJAMA

Program „Unapređenje mehanizama odgovornosti u javnim finansijama" sprovodi se u organizaciji Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) i finansijsku podršku Vlade Švedske. Pored Stalne konferencije gradova i opština, partneri na programu su: Državna revizorska institucija, Ministarstvo finansija – Odeljenje za internu kontrolu i internu reviziju, Uprava za javne nabavke, Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki i Pravosudna akademija. Program traje od maja 2014. do decembra 2015. godine.

Svrha programa je unapređenje rada državnih i nedržavnih aktera, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou radi sprovođenja efikasnih mera za sprečavanje zloupotrebe javnih sredstava. Cilj programa je razvijanje horizontalnih i vertikalnih mehanizama odgovornosti u oblasti javnih finansija, što bi doprinelo boljem upravljanju javnim finansijama i smanjilo mogućnost za korupciju. Program će podržati institucije na centralnom i lokalnom nivou u uspostavljanju novih i poboljšanju postojećih mehanizama za sprečavanje nepravilnosti u trošenju javnih sredstava kao i poboljšanje kapaciteta tužilaštva i sudstva u procesuiranju slučajeva vezanih za zloupotrebe u javnim finansijama.

U sklopu programskih aktivnosti urađene su „Analiza dosadašnjih izveštaja DRI u vezi sa radom jedinica lokalne samouprave i teritorijalne autonomije" i „Analizu uticaja procesa pristupanja Srbije EU na lokalne samouprave u oblasti finansijske kontrole relevantne za pregovaračko poglavlje 32", dok će se u narednom periodu održati regionalne obuke za rukovodioce u gradovima i opštinama na temu administriranja javnih finansija i e-obuka za zaposlene u jedinicama lokalne samouprave na temu upravljanja javnim finansijama. ■

STRATEŠKI PLANIRAMO- DAJEMO DOPRINOS BRŽEM RAZVOJU LOKALNE ZAJEDNICE

Centar za ravnomerni regionalni razvoj - CenTriR u saradnji sa Stalnom konferencijom gradova i opština, udruženjem "Narodni parlament" iz Leskovca i udruženjem "Građanska šansa" iz Valjeva, sproveo je istraživanje koje je imalo za cilj utvrđivanje: stvarnog obima dosadašnjeg učešća lokalnih OCD u izradi i sprovođenju lokalnih strategija i planova, najčešćih i najkorisnijih formi uključivanja OCD, problema koji su pratili saradnju lokalnih samouprava i civilnog sektora na ovom planu itd, kako bi se definisale preporuke za unapređenje postojeće prakse u ovoj važnoj oblasti.

Reč je prvom istraživanju ove vrste u Srbiji, koje je sprovedeno u dve faze sa dve različite ciljne grupe i korišćenjem različitih istraživačkih metoda. Istraživanjem je bilo obuhvaćeno 103 opštine i grada iz Srbije (60,95% svih lokalnih administracija) koje su dostavile popunjen upitnik, a fokus grupe sa predstavnicima lokalnih organizacija civilnog društva su održane u 10 opština/gradova: Pančevo, Smederevo, Loznica, Pirot, Paraćin, Bačka Topola, Knjaževac, Lebane, Temerin i Beograd-Barajevo. Na fokus grupama su učestvovali predstavnici 57 lokalnih organizacija civilnog društva.

Projekat „Strateški planiramo-dajemo doprinos bržem razvoju lokalne zajednice", koji finansira Evropska unija i sufinansira Kancelarija za saradnju sa civilnim društvo Vlade Republike Srbije koji traje od novembar 2013. do februara 2015. godine.

Cilj projekta je doprinos efikasnijem i transparentnijem strateškom planiranju lokalnog razvoja u Srbiji, kroz širu participaciju i efektivnije uključivanje lokalnih OCD, građana i njihovih neformalnih grupa u proces izrade, sprovođenja i monitoringa lokalnih strategija i planova.

Projekat će ojačati kapacitete 30 lokalnih OCD, po 10 iz svakog od tri statistička regiona (Vojvodina, Šumadija i Zapadna Srbija, Istočna i Južna Srbija), za učešće u procesu strateškog planiranja i sprovođenju usvojenih lokalnih strategija. Jedan od rezultata na projektu biće štampanje i distribucija „Vodiča kroz dobru praksu učešća lokalne zajednice u strateškom planiranju razvoja opština i gradova u Srbiji", kao i promocija sakupljenih primera dobre prakse. ■

NIŠ BLIŽI DIJASPORI

Kancelarija za saradnju sa dijasporom je otvorena maja 2013. godine, u okviru Službe za poslove gradonačelnika Niša, kao prva kancelarija ove vrste u Srbiji, sa zadatkom da po prvi put ostvari sistematizovanu saradnju i umrežavanje između Grada Niša i Nišlija van granica Srbije. Rad ove kancelarije se zasniva na principima Strategije očuvanja i jačanja veza matične države i dijaspore, kao i matične države i Srba u regionu, vraćanja poverenja dijaspore u matičnu državu, poboljšanja položaja dijaspore i Srba u regionu.

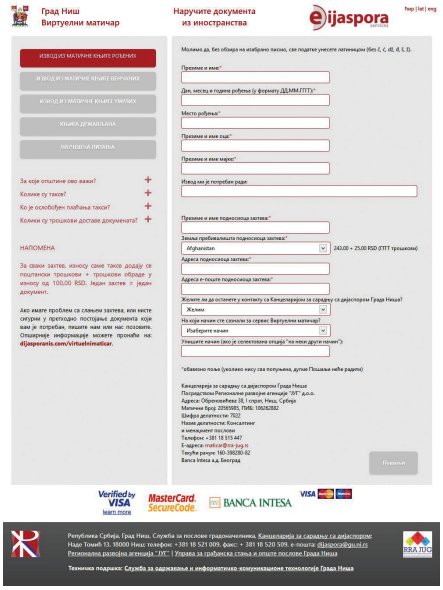
„Pažnju posvećujemo jačanju svesti o značaju dijaspore i Srba u regionu u domaćoj javnosti i umrežavanju institucija i organizacija Srba u dijaspori i doprinosu dijaspore Republici Srbiji. Zabrinjavajuća je činjenica da se sve manje iseljenika izjašnjavaju kao Srbi u zemljama u kojima žive. Naš zadatak jeste da tim ljudima koji žive daleko od matice omogućimo što lakšu komunikaciju sa lokalnom samoupravom, koja im obezbeđuje dokumenta kojima dokazuju svoju pripadnost svom narodu. Ukoliko na prvom koraku birokratija iskomplikuje, recimo, izdavanje izvoda iz Matične knjige rođenih ili iz evidencije državljana, taj građanin će odustati, neće dobiti pasoš, a mi na taj način gubimo svoje građane“, pojašnjava Tamara Ćirić, šefica Kancelarije za saradnju sa dijasporom Službe za poslove gradonačelnika Niša.

Virtuelni matičar za dijasporu

Ovaj servis pokrenut je na inicijativu Kancelarije za saradnju sa dijasporom Grada Niša i uz podršku resornih ministarstava Vlade Republike Srbije i važi za građane 103 opštine na teritoriji Srbije koji se nalaze na privremenom radu u inostranstvu. To je prvi takav servis u Srbiji, koji, za razliku od „virtuelnih matičara“ koji funkcionišu u mnogim u gradovima i opštinama, omogućava korisnicima ove usluge da takse plate internetom, platnim karticama, sa bilo koje tačke u svetu.

„Naši građani sada mogu da do potrebnih dokumenata dođu na mnogo lakši, efikasniji i brži način, da bukvalno iz fotelje internetom naruče i na kućnu adresu u roku od 15 dana preporučenom avionskom pošiljkom dobiju ono što su naručili“, rekao je prilikom promocije ovog servisa gradonačelnik Niša prof. dr Zoran Perišić.

Interesovanje za ovu uslugu je veliko, a prvi njeni korisnici bili su Marijana Drezgić i Milan Čandrlić iz Sremske Mitrovice, koji trenutno žive i rade u Šangaju. „Za servis „Virtuelni matičar“ smo saznali putem Ambasade Republike Srbije u Pekingu. Kancelariji za saradnju sa dijasporom putem servisa „Virtuelni matičar“ uputili smo zahtev za izdavanje internacionalnih izvoda, koji su nam hitno bili potrebni za rad u Kini. Dobili smo veliku podršku zaposlenih u Kancelariji i zahvalni smo na fleksibilnosti u cilju ispunjenja zahteva. Umesto da mi, koji smo u inostranstvu, molimo roditelje, rodbinu ili prijatelje da nam podignu dokumenta, sada imamo brz i efikasan način da sami dođemo do njih, i to nam dosta znači, navode oni.

„Virtuelni matičar za dijasporu“ je samo jedna od aktivnosti kojima se bavi Kancelarija za saradnju sa dijasporom, koja će 19. maja obeležiti prvu godinu dana svog rada.

Naša Kancelarija je kroz istraživanja prva krenula u prikupljanje i obradu podataka sa terena o dijaspori, njenom značaju i stavovima građana Niša o životu van granica Srbije, u cilju podizanja nivoa svesti i razbijanja predrasuda. Rezultati završenih i aktuelnih istraživanja dostupni su na sajtu Kancelarije: www.dijasporanis.com/istrazivanja. To je efikasan način da se sa tim ljudima održi kontakt i da im se stavi do znanja da država misli na njih, gdegod bili u svetu, rekla je šefica Kancelarije za saradnju sa dijasporom u Nišu.

Bliže informacije Kancelarije za saradnju sa dijasporom Službe za poslove gradonačelnika Niša mogu se pronaći na sajtu www.dijasporanis.com.

Tamara Ćirić, šefica Kancelarije za saradnju sa dijasporom Službe za poslove gradonačelnika Niša

Tekst pripremile kolege iz
Kancelarije za saradnju sa dijasporom

SARADNJA LOKALNE SAMOUPRAVE SA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA

U procesu demokratizacije u kome se nalazi društvo u Srbiji, institucije vlasti kao nadležne ne mogu samostalno da sprovode brojne reforme, niti da unapređuju svoj rad bez učešća građana, odnosno njihovih organizovanih oblika delovanja. Ovo je naročito značajno na nivou opština i gradova, u kojima kroz udruženja i druge organizacije civilnog društva, građani očekuju aktivno učestvovanje u procesima donošenja odluka. Primena zakona i javnih politika se u najvećoj meri odvija na lokalu i uključivanje građana u proces njihove izrade i primene je pravi pokazatelj demokratičnosti, inkluzivnosti, i zrelosti jednog sistema upravljanja.

U najvećem broju lokalnih samouprava u Srbiji aktivno učešće građana, odnosno otvorenost institucija sistema, još uvek je na veoma niskom nivou. Iz ovih razloga je Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije saradnju sa lokalnim samoupravama odredila kao značajnu i prioritetnu aktivnost u cilju ispunjenja svog delokruga rada. Sprovedene su brojne aktivnosti, posebno na planu unapređenja sistema javnog finansiranja za programe i projekte organizacija civilnog društva kroz obuke i savetovanja predstavnika lokalnih samouprava po pitanju sprovođenja procesa transparentnog budžetskog finansiranja, ali i putem objavljivanja „Vodiča za transparentno finansiranje udruženja i drugih OCD iz sredstava budžeta lokalnih samouprava".

Kroz „Godišnji Zbirni izveštaj o utrošku sredstava koja su kao podrška programskim aktivnostima obezbeđena i isplaćena udruženjima i drugim organizacijama civilnog društva iz sredstava budžeta Republike Srbije" uspostavljen je sistem izveštavanja gradova i opština o godišnjim izdvajanjima i procedurama dodele sredstava za projekte organizacijama civilnog društva u cilju redovnog izveštavanja Vlade.

Takođe, uloga Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom kao nacionalne kontakt tačke za EU program „Evropa za građane i građanke", omogućila je velikom broju opština da uspešno pobede na konkursima u toku 2013. godine na veoma konkurentom evropskom tržištu. Na osnovu usvojenih „Smernica za uključivanje organizacija civilnog društva u proces donošenja propisa", prema Zaključku Vlade za primenu na lokalu, biće sprovedene obuke za predstavnike svih gradova i opština u vezi sa uspostavljanjem modela sistemske saradnje sa organizacijama civilnog društva.

Ključna aktivnost Kancelarije tokom 2014. godine je izrada prve Nacionalne Strategije za podsticajno okruženje za razvoj civilnog društva za period 2014- 2018. godine. Ovim dokumentom će nadležne institucije na nacionalnom i lokalnom nivou preuzeti obaveze u cilju unapređenja pravnog, institucionalnog i finansijskog okvira za kreiranje okruženja za kontinuirani sistemski dijalog i saradnju između državnih organa i organizacija civilnog društva u srednjoročnom periodu, do 2018. godine. Na lokalnom nivou, ovaj strateški dokument treba da obuhvati niz tema koje se tiču uspostavljanja institucionalnih mehanizama saradnje na lokalnom nivou, većeg učešća građana/ki u izradi i primeni javnih politika, promovisanja primera dobre prakse i podizanja kapaciteta lokalnih samouprava u oblasti volontiranja, socijalnog preduzetništva, neformalnog obrazovanja, uloge privatnog sektora i omogućavanju primene zakona u cilju ostvarivanja uloge organizacija kao pružaoca usluga u socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti.

Nakon kreiranja prve radne verzije dokumenta, održano je deset konsultativnih skupova koji su obuhvatili teritoriju cele Srbije u prilog dobijanja sugestija i komentara za kreiranje prvog nacrta Akcionog plana. Ovi radni sastanci su doneli pravu razmenu znanja i potreba između predstavnika opština i organizacija civilnog društva, definisali prioritetne aktivnosti koje će opštine preuzimati kao obavezne u okviru svojih nadležnosti, ali su ukazali i na nepoznavanje propisa i procesa koji se dešavaju na nacionalnom nivou. Zbog ovoga, dalji rad sa lokalnim samoupravama u cilju njihovog većeg razumevanja značaja uloge građana u sprovođenju reformi, procesima evropskih integracija i pristupanja Evropskoj uniji, ali i u cilju dobrog upravljanja i većem otvaranju institucija koje treba da služe građanima i građankama, ostaje prioritet Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom i u 2015. godini, ali i godinama koje dolaze. ■

Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije

Proces izrade Strategije podržan je kroz trogodišnji EU IPA projekat „EU podrška Kancelariji za saradnju sa civilnim društvom", dok je deset konsultativnih sastanaka širom Srbije bilateralno podržano od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

PROGLAŠENI POBEDNICI MEDIJSKOG KONKURSA SKGO „DRUGAČIJE OD DRUGIH"

Stalna konferencija gradova i opština proglasila je pobednike četvrtog po redu konkursa za izbor najboljeg medijskog priloga pod nazivom „Drugačije od drugih". Stručni žiri u sastavu Veselin Simonović - glavni i odgovorni urednik dnevnog lista Blic, Zoran Panović - glavni i odgovorni dnevnog lista Danas, Zoran Sekulić – direktor novinske agencije FoNet, Ivan Cvejić - glavni i odgovorni urednik novinske agencije Beta, Nada Gogić – RTS, Suzana Trninić - B92 i Zoran Baranac - Prva TV, izabrao je najbolje u konkurenciji 69 medijskih priloga. Svečana ceremonija dodele nagrada održana je 22. oktobra u prostorijama Medija centra u Beogradu.

Teme konkursa bile su evropske integracije, zaštita životne sredine, rodna ravnopravnost i unapređenje poslovnog okruženja na lokalnom nivou.

Medijski konkurs koji je trajao u periodu od 1. marta do 31. avgusta, pokrenut je sa namerom ukazivanja na važnost uloge koju lokalne vlasti imaju u oblastima zaštite životne sredine, rodne ravnopravnosti, unapređenja poslovnog okruženja i evropskih integracija, a u cilju daljeg poboljšanja rada lokalnih administracija i unapređenja kvaliteta usluga koje pružaju građanima.

Na konkurs je stiglo 72 prijave, a u konkurenciji za nagrade bilo je 69 medijskih priloga koji su ispunili utvrđene kriterijume.

Medijski konkurs "Drugačije od drugih" realizovan je u okviru programa „Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija" koji sprovodi Stalna konferencija gradova i opština, a finansira Kraljevina Švedska.

NAGRAĐENI PRILOZI

„EVROPSKE INTEGRACIJE NA LOKALNOM NIVOU":

- Evropski službenici u lokalnim samoupravama, autorka Jelena Lešević, Kraljevačka televizija KATV
- Upravljanje IPA fondovima test za državnu upravu, autorka Tamara Tankosić, RTS

KATEGORIJA „ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE NA LOKALNOM NIVOU":

- Reportaža o reci Jošanici, autor Nemanja Stanković, Prva TV
- Nelegalna seča šuma na jugu Srbije, autor Bratislav Ilić, TV B92

KATEGORIJA „RODNA RAVNOPRAVNOST NA LOKALNOM NIVOU":

- U privatnike ih najčešće muka natera, autorka Marija Obrenović, Nedeljne novine Kragujevačke
- Bračni par pletilje, autor Predrag Stojković, RTS

KATEGORIJA „UNAPREĐENJE POSLOVNOG OKRUŽENJA NA LOKALNOM NIVOU":

- Nemački jezik u OŠ Kralj Petar I, autorka Biljana Kuzmanović, TV Lav Užice
- Kancelarija za smanjenje siromaštva, autorka Nevena Vrtulek, Radio Novi Sad